

NAŠA MOČ

GLASILO SLOVENSKEGA DELAVSTVA

Naročnina znaša: celoletna 4 K, poluletna 2 K, četrtletna 1 K; posamezna šte. 10 vin.

Uredništvo in upravnništvo: Kopitarjeva ulica šte. 6

Izhaja vsak petek

Št. 48.

V Ljubljani, 29. oktobra 1915.

Leto X.

Iz strokovnega glasila tobačnih delavcev.

Dunaj, 15. oktobra 1915.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Delavci! Delavke! Naš list se ostro bori proti druginji. V tem boju potrebujemo Vašega sodelovanja. Poročajte našemu listu, kako zdaj živite, kaj kuhate, kakšne cene plačujete za živila. Uredništvo samo ni vsevedno. Znanam mu je sicer beda delavstva, ampak zbralo in objavilo bi rado podatke o sedanjih prehrani slovenskega delavstva.

ZVIŠANE CENE CIGARETNEMU TOBAKU.

Dne 1. oktobra so bili presenečeni kadilci po glavnem ravnateljstvu z razglasom, ki povišava cene cigaretne tobaku. Opozarjali smo že v zadnji številki našega lista, da namerava Ogrska povišati cene tobačnim izdelkom. Če tudi je moralo glede na določila avstro-ogrske pogodbe pričakovati, da bo povišala tudi avstrijska tobačna režija svoje cene, se je svet le čudil, ker so tako silovito povišali cene; kar za 25 do 80 odstotkov je tobačna režija podražila cigaretne tobak.

Najmočnejše so bile povišane cene »Najfinejšemu Hercegovcu« (80 odstotkov), »Finemu Puržičanu« (77 odstotkov), »Finemu Kir« (66-67 odstotkov), »Superfinemu Turškemu« (60 odstotkov) in »Sultanu Flor« (54 odstotkov). Cenejšim vrstam se cene niso povišale tako visoko.

Glavno ravnateljstvo tobačne režije utemeljuje povišanje sledeče:

Povišanje cen cigaretne tobaku je vzravnalen korak, ki je utemeljen s tem, ker dasi se od cigaretne tobaka več zahteva glede na barvo in prožnost, kolikor se zahteva od cigaret, je le neprimeroma cenejši kakor pa cigarete. Razlika bi se bila morala pravzaprav vzravnati že, ko so se zadnjič splošno leta 1911. vredile cene tobačnim izdelkom, a takrat se je to le deloma zgodilo, ker bi bil sunek prevelik in nepričakovan, in se je sklenilo poravnavo prepustiti poznejši dobi, ki je napočila

zdaj. Ravno to velja tudi za Cigarillos-smodko, ki je bila uvedena šele koncem leta 1910 in ki ji niso hoteli v tako kratkem času po vpeljavi povišati cene.

Povišane so cene posameznim tobačnim vrstam takole:

Sultan Flor od 6 K 50 h na 10 K, Superfin Turški od 5 K na 8 K, Najfinejši Turški od 4 K na 5 K, Fini Kir od 3 K na 5 K, Fini Puržičan od 2 K 60 h na 4 K 60 h, ajfinejši Hercegovina od 2 K 50 h na 4 K 50 h za vsakih 100 gramov. Fini Turški od 60 na 90 h, Fini Hercegovina od 44 na 60 h, Srednji Turški od 32 na 44 h, Drama od 24 na 30 h, Najfinejši Ogrski od 16 na 22 h, Turški obmejni tobak od 10 na 14 h za ovojček po 25 gramov.

Pri vrstah »Fini Kir«, »Fini Puržičan« in »Najfinejši Hercegovina« je bilo opuščeno enakomerno rezilo in se je nadomestilo z mešanim.

Cena »Cigarilos« smodki se je povišala od 5 na 6 h za komad.

Umevno je, da je podražitev cigaretne tobaka prebivalstvo živahno vznevoljilo, nevolje seveda tudi ni odpravilo pojasnilo, ki so je bili pridjali povišalnemu odloku.

Ne more se še pregledati, kako da bo povišanje cen vplivalo. Gotovo je le, da bo prodaja cigaret vsaj prvi čas močno padla in da bodo pozneje kupovali predvsem cenejše vrste.

Tobaki splošne prodaje, ki so jim zdaj povišali cene, tvorijo zelo znaten del na vspehu cele prodaje in je odpadlo na nje leta 1913 pri prodaji v notranji državi od vse prodane vsote okrog 330.750.000 kron 96.990.000 kron, torej nad 41 odstotkov. Opazuje se, da napreduje prodaja cigaretne tobakov in da pada prodaja kadilnih tobakov. Z napredovanjem uporabe cigaretne tobaka pada tudi uporaba cigaret, a seveda je prodaja cigaret še vedno ugodnejša, kakor prodaja smodk. Z drugimi besedami: Povečanje uporabe cigaretne tobaka se je izvedlo na škodo uporabe smodk in še bolj cigaret. Smodk cigarilos so prodali leta 1912. okrog 123.800.000 komadov, leta 1913. pa, ko

so se bile uživele povišane cene ostalih vrst smodk, se jih je pa prodalo le še 87.600.000 kosov. Če računamo na leto, da se proda smodk Cigarilos okroglo 100 milijonov kosov, bi doneslo povišanje pri smodkah cigarilos vsako leto približno 1 milijon kron.

Povišala se je prodaja cigaretne tobaka l. 1913. najznatnejše pri »srednjefinem turškem kadilnem tobaku«. Kadilni tobaki so izkazali skupno prodajalno množino 255.990 meterskih stotov, od prirastka za 4308 meterskih stotov, ki se je izkazala pri petih vrstah (Macedonski, Hercegovinec, srednje fini, najfinejši ogrski in mejni duhan), je odpadlo na srednjefini sami že nad polovico: 2464 meterskih stotov. Če so takrat poskočili cigaretne tobaki le za 3293 meterskih stotov, se je zgodilo to zato, ker so odpadle množine pri Drama-tobaku (— 1013 meterskih stotov) in pri »najfinejšem turškem tobaku. Posebna priljubljenost »srednjefinega«, ki je, kakor že omenjeno, poskočil za 2464 meterskih stotov, se pokaže le še bolj pri primeri z vso povišano prodajo 3293 meterskih stotov.

Ako doseže povišanje svoj namen, da bi namreč zopet kupovali več cigaret, se bo pokazalo še pozneje. Kolikor časa bodo narejene cigarete tako malo odgovarjale zahtevam kadilcev, se bo glavno ravnateljstvo zamenjalo, da bi kupovali kadilci narejene cigarete.

TUDI KRITIKA.

V svoji 35. številki se peča osrednje glasilo socialnodemokratskih poklicnih organizacij »Die Gewerkschaft« s poročilom avstrijskih krščanskih strokovnih društev. Iz članka odseva nevolja, ker vojska finančno in po številu ni tako omajala krščanskih strokovnih društev, kakor bi to pač radi socialni demokratje videli. »Gewerkschaft« se tudi ne ogiba potvorbe, češ da krščanska strokovna društva nazadujejo veliko bolj kakor mednarodna strokovna društva.

To je seveda zelo nerodno varanje. Socialnodemokratska strokovna društva

izkazujejo na članih izgubo 42.3 odstotka, krščanska pa le 39 odstotkov, a vpoštevati se mora pred vsem izguba radi vpoklicanih k vojakom. Do 8000 članov je dala krščanska strokovna organizacija armadi, kar znese 33.8 odstotka moških članov leta 1913., medtem ko znaša izguba pri socialnodemokratskih strokovnih organizacijah le 32.3 odstotka, če se ceni, da je bilo vpoklicanih 115.000 članov pod orožje.

Ker se lani ni objavila statistika tistih krščanskih poklicnih organizacij, ki se nahajajo izven osrednje komisije, dokazuje bistvo, da propadajo že leta krščanska strokovna društva. Tako more seveda soditi le tisti, ki se nahaja sam v kotlu revizionistov in propagandistov. Nikdar se ni trdilo, da tvorijo jedro krščanskih strokovnih organizacij tiste organizacije, ki se nahajajo izven osrednje komisije.

Najbolj se pa zavijajo dejstva, ker »Gewerkschaft« drzno trdi, da so ob času največje brezposelnosti krščanska strokovna društva zelo veliko govorila, a da so zelo trdno zadržala mošnjiček, medtem ko so socialnodemokratska iz svojih rezerv z 1.000.000 kronami lajšala z vso močjo bedo delavcev. Naj bodo že podpore kakršnekoli, dejstvo je, da so socialnodemokratska strokovna društva takoj po izbruhu vojske podpore ali zelo znatno okrajšale, medtem ko so jih skoraj vsa krščanska vzdržala in so jih znižala le nekatera pod pritiskom razmer sešle po nekaterih mesecih. Socialnodemokratski zvezi lesnih delavcev in kovinarjev sta tako znatno omejili podpore, da sta v drugem polletju izdali 110.000 kron brezposelne podpore manj kakor v prvem polletju. Če so morale socialnodemokratske organizacije vzeti svojim rezervam poldrug milijon kron, je šlo za podpore pač malo, ker se je komaj petina porabila za podpore. Večje izdatke je predvsem povzročilo, ker so takozvani »raz-

ni izdatki« bistveno poskočili in ker so se pri nekaterih organizacijah povečali tudi osebni dohodki. Krščanska strokovna društva so skrčila svoje upravne stroške nad 21 odstotkov, socialnodemokratska pa za 7 in pol odstotka.

Po poročilu sodruha Hueber so na podporah izdali leta 1914. okroglo 326.000 kron več kakor prejšnje leto. Od te vsote se mirno odtegne lahko vsota 100.000 kron, ker se je ta izdatek porabil radi tiskarske stavke.

TU IN TAM.

Krakov. Kakor na vseh drugih poljih, tako moramo v Galiciji tudi v strokovnem oziru preživeti najtežje čase. Vse delavske organizacije so glede na njih razvoj za več let ovirane. Po vojski se bo moralo vse iznova pričeti. Tako lepo procvitajoča organizacija tobačnega delavstva je skoraj razbita. Del njenih članov ječi še pod tujim jarmom (Jagielnica), drugi del je izročen največji bedi. Delavstvo v Winniki, Zablotowu in Monasterzysku, skupaj do 3500 oseb, je izgubilo po ruski invaziji delo. Ljudje so že 13 mesecev izročeni milosti. Kmetstvo prebivalstvo ne more veliko pomagati, ker samo trpi na posledicah invazije. Glavno ravnateljstvo za delavstvo dozda ni veliko storilo. V Zablotowu so dobili delavci vsak po 40 kron, kar naj se smatra kot dvatedenska odpovedna dnina. Kaj naj prično zdaj? Za živeti je premalo, za umreti pa preveč. Veliko jih je med njimi služilo državi 10 do 30 in več let. Zdaj stradajo v pravem pomenu besede. Kdor je kaj imel, so mu oropali kozaki, če je imel malo hišico, so mu jo požgali. Položaj je obupen. O zopetnem sprejemu v tvornico ni niti govora. Glavno je zdaj, da bi rešili 3500 tobačnih delavcev in delavk v Galiciji, da bi ne umrli po lakoti.

jih ogledal od blizu. Obrnil sem se k prijatelju in rekel:

»Pojdiva pogoledat oni grad!«

»No le pojdiva! Bodeva imela vsaj lep razgled z one strme pečine.«

In prijatelj je hitro vsal in si pričel snažiti obleko. Mene se je pa polastila tako sladka utrujenost, da bi kar zaspal na mehkem mahu. A prijatelj — Ivan — me je neusmiljeno poklical:

»Halo, pojdiva! Kaj se obračaš tako leno? Le vstani hitro! Glej, kako se oblači!«

In res! Črni oblaki so vstajali nad morjem, grozeči in preteči. Bilo je že proti večeru. A jaz? Mea culpa! Tako sladka lenoba se me je polastila, da sem se obrnil, zazdehal, položil roko pod glavo in zaspal rekel:

»Ne grem! — Bova šla pa drugič!«

»I saj si sam rekel ravnokar, da pojdiva! Kako si čuden!«

»Čuden gori, čuden doli! Ne morem pomagati! Jaz bom še nekoliko tukaj poležal in potem bom odšel na stanovanje! Ti pa lahko mene posnemaš ali pa pojdi na grad. Kakor ti je ljubo in drago!«

Kako se bo sklepal mir.

Švicarski list »Neue Züricher Nachrichten« piše 16. t. m.:

Švicarski in drugi učenjaki in korporacije že sestavljajo predloge, o katerih naj bi razpravljali svetovni mirovni kongres, ki ga pričakujejo. To je pač nepotreben trud. S strani, ki je prav dobro poučena, mirovnega kongresa osrednji velevlasti več ne nameravati. Kadar pride do sklepanja miru, ga nameravajo sklepati s posebnimi mirovnimi sklepi. Na poseben mir v pravem smislu se ne misli, marveč o tem, da bodo sklepale mir države z državami; mogoče je sicer, da se bo sklepal mir v istem času, a pogajanja bodo po krajih ločena. O mirovnem kongresu, kakršen je n. pr. zboroval pred sto leti na Dunaju, ni niti govora, ker je položaj zdaj popolnoma drugačen, kakor je bil takrat.

Lahko se vglobimo v čuvstva, ki prevevajo osrednji velevlasti, ko odločno odklanjata, da bi se vmešavale Združene države v posamezna mirovna vprašanja z ozirom na vse, kar je glede na nevtralnost zagrešila Wilsonova vlada. Evropa mora biti dalje osrednjima velevlastima hvaležna, ker Japoniski odrekata glasovalno pravico v popolnoma evropskih vprašanjih. Nesmiselno bi dalje bilo, če bi svetovni mirovni kongres sklepal o mirovnih pogojih po načelih večine. Obstajala bi marveč nevarnost, da bi izprožil kongres še kako novo vojsko.

Upoštevati se mora dalje, da smatra Avstrija mirovni sklep z Italijo za svojo lastno zadevo in zato odklanja vsako francosk-angleško vmešavanje, pač je pa najbrže pripravljena, da sprejme posredovanje svoje zaveznice Nemčije in svete stolice. Nemčija zavzema najbrže isto stališče glede na

Dogodek.

»... Oba junaka! Hajd nazaj!

Jaz pravim: ropar bil je, kaj?«...

Doživlaja s potovanja — resnične in neresnične — je pripovedoval že marsikdo, toda vsled tega ni treba zamolčati resnično originalnega dogodka.

Pred nama, ležečima na mehkem mahu se je razgrinjala nepregledna ravnina šumečega in penečega se morja, ki je bilo kot posejano z malimi ribiškimi ladjicami. Strme pečine so se dvigale v čisti, sveži zrak, srebrne pene so brizgale ob skalovju, nad grajskimi razvalinami visoko na strmi skali pa so letali ptiči v velikih jatah.

Nedaleč od naju je bil prijazen trg in pol ure hoda proč po dolgem, temnem drevoredu z dvema globokima jarkoma ob straneh, je ležalo majhno in lepo pristaniško mestece, kjer sva si bila najela s tovarišem stanovanje za nekaj dni in delala od tamkaj dalje ali krajše izlete.

Pričelo se je oblačiti in temniti. Ozrl sem se proti razvalinam in nenadoma se me je polastila želja, da bi si

»Čuden človek!« je zamrmral tovariš in odšel, jaz pa sem se obrnil proti morju in zastrmel v daljavo. Dolgo časa sem gledal po nepregledni ravnini, da so se mi utrudile oči in sem polagoma (sam nisem vedel kedaj) zaspal. In sanjal sem dolgo časa... tako čudno... strašno...

Iz neprodirne teme se je nenadoma izcimila krsta, črna in velika. In na njej je bilo napisano s krvavordečimi črkami moje ime. Nato pa se je prikazala velika masa čudnih ljudi, ki so se spakovali pred menoj in se mi režali. Kroginkrog pa je bila tema, grozna tema. In to temo je nenadoma razžaril ognjen blisk, kateremu je sledil grom. Nato pa je nastal hrum in šum, da sem se zbudil.

Prestrašen sem skočil kvišku. O groza! Še sedaj se stresem strahu, če se domislim grozne, neprodirne teme, ki me je obdajala od vseh strani kot črn pajčolan. Blisk za bliskom je razsvetljeval okolico, bobneče in peneče se morje, grom za gromom je stresal ozračje. V dalji pa so se svetila razsvetljevala okna gostilnice — mojega stanovanja. Pričele so kapati debele, dežne

Belgijo, ravno tako stališče zavzema čveterosporazum glede na mirovna pogajanja z Rusijo.

Draginja.

V glasilu bogatašev »Neue Freie Presse« razpravlja neka ženska o bedi srednjega stanu. Izvaja med drugim: Vsi ki zaslužimo mesečno od 400 do 700 kron, trpimo, ker so se podražile vse stvari v taki meri, ki ji še ni bilo enake. Nekaj vrst prej pa izvaja: ...najbolj teži velike narode moreča vojska srednji stan, nesrečni srednji stan, ki tvori pri nas še bolj kot drugod vmesno vrsto med spodnjimi in zgornjimi plastmi, med proletariatom in med plutokracijo (bogataši). Ženska sodi sicer po svoje, ampak njena izvajanja so zanimiva tudi delavstvu, ki bi obliznilo vseh deset, če bi mesečno zaslužilo med 400 in 700 kronami.

»Vprašanje želodca«, izvaja pisateljica, »je zdaj edino, s katerim se pečamo. Z njim se pečamo, kadar se razgovarjamo, ono osredotočuje vse naše misli in skrbi; vse drugo je za nas posrbskega pomena. Glede na obleko se lahko omejimo, stanovanje se ni podražilo, obiski gledišča se tudi lahko znižajo, poletno potovanje je itak odpadlo. Vprašanje pa, ki se vrača vsak dan, ki grozi vsak dan vedno hujše in zlobnejše: »Kaj bomo kosili, kaj bomo večerjali?« Temu vprašanju ne uideemo. Težave so dveh vrst: Kaj naj jemo in kako naj nakupimo blago? O govejem, svinjskem ali telečjem mesu in celo o perutnini v rodbini, ki šteje moža, ženo, dva otroke in služkinjo, se ne more niti govoriti, če se zasluži mesečno približno 500 kron. Morskih rib in koštrunovega mesa, piše ženska, veliko ljudi ne mara. Če bi razpolagali z zadostno množino kruha, moke, krompirja, masti in riža, bi se še sestavil polovično po-

kaplje. Odhitel sem po stezi in dospel do ceste.

Kako pust, dolgočasen in strašen se mi je zdel temni drevored, ki mi je bil v vročih dneh tako ljub. Vse povešti o strahovih in roparjih so mi stopile pred oči. In vrhutega so me močno begale tudi čudne sanje. Stopal sem hitro, gledajoč vedno naprej po ravnem drevoredu.

Prehodil sem že nekako polovico drevoreda, ko je vzbruhnila nevihta z vso silo. Blisk za bliskom je razsvitljeval temno ozračje. Tresel sem se po vsem životu.

Nenadoma se mi zazdi, da koraka nekdo proti meni po drevoredu. Da, čisto razločno sem zaslišal včasih trdi, nerodni korak.

Zabučal je vihar nasproti meni, tako močno, da sem moral obstati, in v istem hipu se je močno zablisknilo. Zagledal sem v hipni, nočni svetlobi temno postavo dolgega, suhega človeka, ki je držal v roki nekaj debelega, kot gorjačo.

»Ropar je!« sem prestrašen pomislil in obstal.

(Konec prih.)

sten jedilni list z zadostno redilno zmožnostjo. A kakor stoje zdaj stvari, nimamo dovolj moke, krompirja in kruha, mast vsake vrste je postala razkošje, sočivje je neizmerno drago, riž in leča se komaj dobi. Kako izgleda v sedanjih časih kosilo srednjih stanov?

Zjutraj kakor ponavadi kava, samo če za izpremembo ni mogoče včasih dobiti mleka, mora biti tudi pripravljen vodeni kakao in čaj. Otroci in tudi odrasli bi morali dobiti k zajutрку s surovim maslom dobro namazan kruh. Ker pa sedanjih ogromnih cen surovega masla civilno prebivalstvo ne zmagati, izrabljam priliko, ker so slabše vrste jabolk cenejše, da napravljam iz njih jabolčno surovo maslo v velikih množinah. Kosilo se mora prilagoditi vsakokratnim cenam in nakupnim možnostim na trgu. Grahovi, riževi, fižolovi, paradižni juhi itd. slede v veliki množini jedi iz zelja, kuhane solate, gob, buč ali iz kakih drugih rastlin. Za nasičenje so neobhodno potrebne velike množine krompirja. Tretja jed je bodisi močnata z ozirom na razpoložljive močne množine ali pa mesna jedila iz notranjih delov klavne živine. Izbira ni, če znaš kuhati ali če imaš dobro kuharico, ravno mala. Iz pljuč, srca, jeter, jezika se da marsikaj prirediti. Najpametnejše je, če se kosilo tako pripravi, da ostane dovolj tudi še za večerjo. Narezanega mrzlega mesa, klobasic, suhega mesa, ki je tvorilo prejšnje čase redno večerjo, danes več ne večerjamo izvzemši posebnih prilik.

Delavstvo, ki v sedanji vojski na draginji največ trpi, gotovo z zanimanjem čuje, da skrbi prehrana tudi boljše sloje. Delavčeva žena bi bila srečna, če bi ne poznala drgačnih skrbi, kakršne pozna ženska srednjih stanov.

Arnold Bennett objavlja v listu »Daily News« zanimiv članek pod nadpisom: »Velika strategija«: Trpko pričinja, da so zahtevali Angleži v Ameriki prvotno posojila 200 milijonov funtov šterlingov, pozneje 150 in 140, zadovoljiti pa so se morali končno s 100 milijoni, ker Angleži niso hoteli večje vsote dovoliti. Sodi, da je položaj zelo resen in da vse, kar se more zgoditi, je le to, da se uvoz kolikor mogoče zniža in da se kolikor mogoče zviša angleški izvoz. Opozarja, da bo moral vsak Anglež odstopiti državi polovico svojih dohodkov za vojsko in ko še obravnava, koliko vojakov bodo morali Angleži še spraviti na bojišče, izvaja:

Pred vsem je glavna vojaška naloga, da se ne konča vojska prej in da se ne sklene prej mir, dokler se ne doseže namen vojske. Svojim zaveznikom moramo dobavljati orožje in angleškim državljanom življenske potrebe. Gotovo je, čim bolj pomnožujemo armado, tembolj mora pasti izdelovanje streliva, a gotovo je tudi, da pada preskrba z živili in z drugimi potrebščinami, ker ljudje ne morejo zmagati višjih cen. Gotovo je, da nastane polagoma denarni polom v Angliji, a ne glede na denarni polom bodo naraščale cene, ker uvoz ne more zmagati potrebe in ker iz-

redna posojila vedno vplivajo tudi na vse cene. Cene živilom bodo šle vedno hitreje kvišku, dokler ne dosežejo take višine, da si bodo morali ljudje pritrgavati. Takrat bo oslabiljena narodna volja, da se mora zmagati in narod bo želel, naj se sklene mir. Sedanje vojsko znači po 14 mesecih trdovratnost. Najbrže odloči vojsko višina cen živilom. Angleška najvišja strategija je, da bodo pri nas živila cenejša, kakor so v Nemčiji.

× × ×

Mestni svet v Lipskem je minuli teden razpravljal o vprašanju živil. V razpravi je izvajal dr. Bennewitz: Čez strašno draginjo vse zabavlja. V Kolinu se je določila najvišja cena najboljšemu surovemu maslu na 2.80 marki. Kdor prodaja dražje, ga čaka denarna kazen do 10.000 mark ali pa zapor. Namestni general 9. armadnega zbora je določil ceno surovemu maslu kg na 2.60 marki. Bavarsko generalno poveljstvo in višje poveljstvo v markah je zadržavalo blago enostavno zaplenilo in razdelilo. Če stane na Bavarskem funt surovega masla še 1.80 m., v različnih krajih Saške 2.20 m., kako to, da stane v Lipskem 3.20 mark.

V isti seji se je dalje razpravljalo, da so poskočile cene od oktobra lani goveji živini za 54%, teletnini za 46%, svinjskemu mesu za 133%, koštrunovemu mesu za 64%, krvavim in jetrnim klobasom za 182%, svinjski masti za 165%. Namiznemu surovemu maslu so poskočile cene v primeri z lani za 97%, deželnemu surovemu maslu za 63%, margarini za 153%, jajcam za 100%, kmetskemu siru za 58%. In kljub draginji v Nemčiji so še cene živilom veliko nižje, kakor pri nas.

× × ×

Pred vojnim sodiščem v Parizu stala te dni dva vojaka, ki sta kradla

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima v zalogi:

jedilno olje, riž, čaj, kakor tudi vse drugo specerijsko blago.

Oddaja na debelo!

Za Ljubljano in okolico je otvorila

mesnico

v semenišču v Latermanovem drevoredu

kakor tudi

specerijsko trgovino

na Dunajski cesti št. 30.

Kdor pristopi kot član h „Gospodarski zvezi“, dobi izkaznico, s katero ima pravico do nakupa v mesnici in trgovini.

nekemu krojaču 21. polka kolonialnih čet blago. V veliko začudenje je pa sodišče dognalo, da polkovni krojač, ki prosto razpolaga z odpadki, lahko zasluži vsako leto 60.000 frankov. Navzoči odvetnik je izjavil: General Joffre, vrhovni poveljnik francoske armade zasluži veliko manj. Drugi odvetnik je pa izračunal, da je 400 polkovnih krojačev med vojsko zaslužilo 26 milijonov frankov.

× × ×

Pomanjkanje delovnih moči. Kolikor dlje traja vojska, kolikor več zahteva ljudi v Evropi, timbolj primanjkuje povsod moških delavcev. Pogrešajo jih posebno tam, kjer je potrebna za delo večja moč in se delavec ne more nadomestiti z delavko. Ženske res tudi pridno delajo, a težaških del ne morejo zmagati. Pomanjkanje moških moči tudi povzroča draginjo. Ne manjka namreč samo delavcev, marveč tudi težke tovarne živine. Železniška skladišča so zato prenapolnjena, dovoz premoga trpi in vse se zato draži. Z ozirom na to priporočajo nekateri listi, naj bi ne samo na polju, marveč tudi drugod v prvi vrsti uporabljali ruske ujetnike.

»Mlinar in njegova hči« v »Kino Central« v deželni gledališču. V soboto, nedeljo in ponedeljek bo »Kino Central« v deželni gledališču nudil občinstvu izredno zanimivost: Stara, priljubljena ljudska igra »Mlinar in njegova hči« je prirejena za kinematografsko gledališče in »Kino Central« se ni strašil velikih stroškov, da to zanimivost predstavi ljubljanskemu občinstvu. Vsak, ki je kdaj videl »Mlinar in njegovo hči«, bo gotovo v soboto, nedeljo ali ponedeljek obiskal deželno gledališče, da bo videl, kako je ta ljudska igra na novo oživila v kinu. Da bo to nekaj posebnega, priča obvestilo, da igra glavno vlogo slavna igralka Henny Porten. Poleg tega je na sporedu velika drama »V rokah smrti«, ki bo od prvega do zadnjega prizora vredna sovrstnica zgorajšnje igre. Tudi druge točke bogatega sporeda so nalašč izbrane za te dni. Pričakovati je torej v soboto, nedeljo in ponedeljek razprodanega gledališča.

Izdajatelj in odgovorni urednik **Jože Gostinčar**.
Tisk Katoliške Tiskarne.

Agitirajte za „Mladost“!

Lekarna „Pri kroni“ Mr. Ph. A. Bohinc
Ljubljana, Rimska cesta šte. 24.

Priporočajo se sledeča zdravila:

Balzam proti želodčnim bolečinam, steklenica 20 v.
Kapljice za želodec, izvrstno, krepljeno in slaš do
jedi pospešujoče sredstvo, steklenica 40 v.
Kapljice zoper želodčni krč, steklenica 50 v.
Posipalni prašek, proti ognavanju otrok in proti po-
tenju nog, škatlica 50 v.
Ribble olje, steklenica 1 krono in 2 kroni.
Salicilni kolodij, za odstranitev kurjih oces in trde
kože, steklenica 70 v.
»Sladin« za otroke, škatla 50 v.
Tinktura za želodec, odvajalno in želodec krepljeno
sredstvo, steklenica 20 v.
Trpotčev sok, izvrsten pripomoček proti kašlju, ste-
klenica 1 krono.
Železnato vino, steklenica 2 kroni 50 v in 4 krono 80 v.

Bogata zaloga ženskih ročnih del in zraven
spadajočih potrebščin.

F. Meršol LJUBLJANA
Mestni trg 18.
Trgovina z modnim in drobnim blagom.

Velika izber voženih, čipk, rokavic,
nogavic, otroške obiske in perila, pasov,
predpasnikov, žepnih roboev, ovral-
nikov, zavratnic, volne, bombaža, sn-
kanca itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov in
vsakovrstnih drugih risb.

A. & E. SKABERNÉ, Mestni trg šte. 10

Velika zaloga manufakturnega blaga, različno
sukno za moške obleke, volneno blago, kakor
ševijoti, popelin, delen, itd. za ženske obleke. —
Perilno blago, cefirji, kambriki, batisti v bogati
izbiri. Različno platno in šifoni v vseh kako-
vostih in širinah; potrebšine za krojače in šivilje.
Flanelaste in šivane odevje, različne preproge za
postelje, kakor tudi cele garniture. — Novosti
v volnenih in svilenih robcih in šalih. Namizni
prti, servijeti in brisalke iz platna in damasta.

Priznana nizke cene!

Posebni oddelek za pletenine in perilo. Vse
vrste spodnje obleke za ženske in moške, kakor:
srajce, hlače, krila, bodisi iz šifona ali pa tudi
pletene iz volne ali bombaža. — Največja izbira
v nogavicah v vseh barvah kakor tudi v vseh
velikostih za otroke. — Predpasniki najnovej-
ših krojev iz pisanega blaga, šifona, listra in
kloba. Stezniki ali moderci od najcenejših do naj-
finejših. Fini batistasti, platneni in šifonasti
žepni robci. — Zaloga gosjega perja in puha.

Vedno sveže blago!

Najboljša, naisigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6

prilije, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo
sprejema hranilne vloge in vloge v
tekočem računu, za katere jamčijo
ne samo njeni zadružniki, temveč tudi

cela dežela Kranjska

in jih obrestuje po

4³/₄ 0/0

brez kakega odbitka, tako da sprejme vlož-
nik od vsakih vloženih 100 kron čistih
obresti 4.75 kron na leto. Stanje vlog je
bilo koncem marca 1913 čez 22 milijonov
kron. Za nalaganje po pošti so poštnohra-
nilnične položnice brezplačno na razpolago.

Načelstvo.